

ността и бъркотията на преданията за проповѣдта на св. апостоли, за изключение на това, що самъ Духъ Святій е благоволилъ да открие намъ чрѣзъ св. дѣеписатель Лука и въ посланията апостолски, свидѣтельствува за тази истинна, че прѣзъ немощнитѣ оръдия въ распространение на християнството се е извършило не чововѣческо дѣло, а велико чудо Божие.

§ 22.

Распространение на Християнството въ II-й и III-й вѣкове.

Распространението на християнството подиръ апостолитѣ продължавали тѣхнитѣ ученици: Игнатий Богоносецъ, епископъ антиохскій, Поликарпъ, епископъ смирнскій, Климентъ, епископъ римскій, Дионисий Ареопагитъ и Кодратъ епископъ атинскій и мн. др.

При приемницитѣ апостолски св. вѣра се распространявала така също както и при апостолитѣ, отъ центровѣтъ къмъ околноститѣ. При това търговията и другитѣ сношения откривали по нѣкога особенни пѣтища за распространението ѝ. Търговията въ това врѣме особенно процвѣтала въ голѣмитѣ приморски градове на Мала Азия. Смирна, Милетъ, Ефесъ, имали свои търговски колонии въ Галлия, Британія, Испанія за сношения съ жителитѣ на тѣзи страни. Като се ползувалъ съ тѣзи пѣтища, св. Поликарпъ, епископъ смирнскій, проводилъ свои проповѣдници въ Галлия и първитѣ епископи лионски св. Попилнъ и св. Ириней били по-напрѣдъ негови ученици. Отъ Галлия християнската вѣра се распространила въ съседната ней Германия. Къмъ края на III вѣкъ вече били известни църкви въ Триръ, Келнъ и Мецъ. Малоазийскитѣ християни распространили св. вѣра и въ Британія. Послѣ за утвърждение на св. вѣра въ тия страни се трудили епископитѣ на римската църква и спечелили голѣмо уважение въ западнитѣ църкви, като предстоятели на единственната на западъ църква, основана отъ самитѣ апостоли. Съ трудовѣтъ на римскитѣ проповѣдници е утвърдено християнството въ Сѣверна Африка и Испанія. Въ първата отъ тия страни съ своето християнско просвѣщение се възвисила картагенската църква, и оттукъ християнството се распространило въ Мавританія и Нумидія. Голѣми заслуги въ распространението на св. вѣра въ II и III вѣкове е оказало александрийското огласително училище. Знаменитий основателъ на това училище Пантенъ, послѣ многогодишно учителство, предприелъ